

VAMMAISNEUVOSTON KOKOUS
Aika: 22.10.2019 klo 17.00 – 19.41

Paikka: Leppävaaran palvelukeskus, ruokasali, Säterinkatu 3

Läsnä	VAMMAISNEUVOSTON JÄSENET		VAMMAISNEUVOSTON VARAJÄSENET
X	Pirkko Kuusela puheenjohtaja ESPIN ry	X	Tuula Koivula Uudenmaan CP -yhdistys ry
X	Mika-Erik Walls varapuheenjohtaja Espoon Autismi ja Aspergeriyhdistys ry, poistui klo 19.09 § 12 aikana		Emmi Eteläsalo-Holmberg Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry
X	Hanna Bäckström Uudenmaan Lihastautiyhdistys ry		Marita Lassila Pääkaupunki-seudun Diabetes-yhdistys ry
X	Hanne Österberg Lyhytkasvuiset – Kortväxta ry	X	Mikko Apajalahti Espoon Seudun Näkövammaiset ry
X	Kaisa Penttilä Svenska Synskadade i Mellersta Nyland rf	X	Sari Hirvonen-Skarbö Espoon Kuuloyhdistys, saapui klo 17.11 § 6 aikana
X	Tiina Gyllenberg Espoon Kehitysvammatuki ry		Ritva Karhunen Espoon Reumayhdistys ry
X	Kristiina Mustakallio (Kok.) Sosiaali- ja terveyslautakunta, saapui klo 17.50 § 6 aikana		Tiina Ahlfors (Vas.) Tila- ja asuntojaosto
X	Jenni Koski (Vihr.) Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta		Raul Kajak (Kesk.) Liikunta- ja nuorisolautakunta
	Robert Donner (SFP) Kaupunkisuunnittelulautakunta		Jaana Valle (PerusS) Rakennuslautakunta
X	Anu Autio Vammaispalvelut, Sosiaali- ja terveystoimi, poistui klo 19.19 § 12 aikana		Riitta Eskola Terveyspalvelut, Sosiaali- ja terveystoimi
X	Juha Iivanainen Tilakeskusliikelaitos, Tekninen ja ympäristötoimi		Sirkku Wallin Rakennusvalvontakeskus, Tekninen ja ympäristötoimi
X	Miia Loisa-Turunen Suomenkielisen opetuksen tulosityksikkö, Sivistystoimi		Elina Räsänen Liikunta- ja nuorisopalvelut, Sivistystoimi
	MUUT EDUSTAJAT		
X	Kaarina Järvenpää Kaupunginhallituksen edustaja, saapui klo 17.07 § 6 aikana		Liisa Kivekäs Kaupunginhallituksen edustaja (vara)

X	Hanne Österberg Vammaisneuvoston neuvottelukunnan puheenjohtaja		Kalevi Bäckström Vammaisneuvoston neuvottelukunnan varapuheenjohtaja
	Unto Ahvensalmi Vs. sosiaali- ja potilasasiamies		
	Marja-Liisa Lahtinen Vanhusneuvosto		
X	Sirkku Kiviniitty Vammaisasiamies Vammaisneuvoston sihteeri Yhteystiedot: puh. 050 344 5190, sirkku.kiviniitty@espoo.fi postiosoite: PL 220, 02070 ESPOON KAUPUNKI Kamreerintie 2 A 5. krs.		

1 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

3 § VALITAAN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tiina Gyllenberg ja Hanna Bäckström.

4 § TODETaan EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN

Edellisen kokouksen pöytäkirja on hyväksytty.

5 § PÄÄTETÄÄN TYÖJÄRJESTYKSESTÄ JA KÄSITELTÄVISTÄ ASIOISTA

Päätettiin lisätä kohtaan § 16 Muut asiat: Vammaisneuvostojen koulutuspäivät.

6 § VAMMAISPALVELUJEN YMPÄRIVUOROKAUTISEN ASUMISEN HANKINNAN KILPAILUTUS

Päätös: Tiedoksi ja lausunnon valmistelua varten.

Esittelijät: vammaispalvelupäällikkö Anu Autio, hankintapäällikkö Emilia Kortelainen ja erityisasiantuntija Mirka Haapakoski

Espoon vammaispalvelut on valmistelemassa vammaispalvelujen ympärivuorokautisen asumisen hankinnan kilpailutusta yhdessä Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa.

Vammaisneuvostolle järjestettiin työpaja, jonka tarkoituksena oli kartoittaa ja koota keskeisiä asioita Länsi-Uudenmaan kuntien yhteisen hankinnan onnistumiseksi.

Espoolla on 7 omaa asumisyksikköä, joista 5 on suunnattu kehitysvammaisille asiakkaille ja 2 vaikeavammaisille asiakkaille. Omana toimintana asumisvalmennusta 3 yksikössä. Oma toimintaa täydentävät yksityisiltä palvelutuottajilta, Eteva

kuntayhtymältä ja Kärkulla Samkommunilta ostetut palvelut. Vammaisten asumispalveluja ostetaan n. 30 eri palveluntuottajalta. Käytössä on yli 50 sopimusyksikköä ympärivuorokautiseen asumiseen. Sopimuskausi päättyy 31.7.2020.

Espoon alueella on noin 40 asumisyksikköä. Espoolaisia asuu myös noin 50 yksikössä Espoon ulkopuolella. Asiakkaalle voidaan järjestää palvelut myös omien ja ostopalvelujen muodostamana kokonaisuutena. Tuetun asumisen palveluja tuodaan sinne, missä ihminen asuu.

Vammaisten ympärivuorokautisen asumisen tuen asiakasmäärä on n. 600 asiakasta. Vuosittain tulee 20-40 uutta asiakasta. Vuosittaiset kokonaiskustannukset ovat n. 28 miljoonaa euroa. Anu Autio kertoi, että edellisen kilpailutuksen pahimmat uhkakuvat eivät toteutuneet ja palveluntuottajan kanssa tehdyt sopimukset toimivat neuvottelujen pohjana.

Uuden hankinnan valmistelu on aloitettu keväällä 2019. Palveluntuottajien kanssa on käyty vuoropuhelua, 15 asiakasta on haastateltu ja vammaisneuvostolle järjestetty työpaja. Uuden sopimuskauden on tarkoitus alkaa elokuussa 2020.

Todettiin, että jos on aktiivisena palvelua tuottavassa liitossa tai yrityksen hallituksessa, ei yritys tai liitto saa saada suhteetonta etua vaikuttaessaan hankinnan valmisteluun tai jos saa muuta tietoa nopeammin.

Tuleva hankinta tehdään ilmoitusmenettelyllä. Hankinnan periaatteita ovat:

1. Asiakas saa tarpeitaan vastaavaa ympärivuorokautista asumisen tukea oikea-aikaisesti.
2. Asiakkaan toimintakyky, kokonaistilanne ja mielipide huomioidaan palvelun valinnassa. Asiakkaan etu on lopullinen valintakriteeri palvelua valittaessa.
3. Palvelut mukautuvat asiakkaan elämäntilanteen ja tarpeen mukaan. Palvelut huomioivat asiakkaan voimavarat ja lisäävät osallisuutta.
4. Tilaava kunta määrittää vaatimukset palvelun sisällölle ja laadulle. Palvelukuvaus on laadittu asukkaiden palvelutarvetta vastaavasti.
5. Kenenkään asumispaikka ei uuden sopimuskauden johdosta muutu.
6. Palveluntuottajan tuottama laatu ja hyvä asiakaskokemus ohjaavat palvelujen valinnassa ja vaikuttavat palvelusta maksettavaan korvaukseen.
7. Palvelua hankitaan suomen ja ruotsin kielellä.
8. Hankinta valmistellaan yhteistyössä muiden Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa. Jokainen kunta tekee itsenäisesti hankintaa koskevat päätökset ja sopimukset.

Keskustelussa nousi esiin mm:

- Miten saadaan riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä?
- Tukipalvelut tulee erottaa hoitotyöstä.
- Lautakunta käsittelee pelkästään hankinnan kriteerit.
- Miten ilmoittautumismenettelyllä voidaan taata palvelun laatu? Tarjousmenettelyssä on tietyt laatuvaatimukset ja kaikki valitaan, jotka täyttävät laatuvaatimukset.
- Syntykö kilpailua hinnalla laadun kustannuksella?
- Asumispalvelujen seurantamenettelyjä ei ole vielä mietitty.

- Parhaillaan ollaan suunnittelemassa järjestelmää, jolla saadaan tieto, onko asumispaikkoja vapaana, milloin on tehty valvontakäynti jne.
- Määritellään, mitä asumispalveluihin sisältyy, hankitaan elämispalvelua, ei hotellipalvelua.
- Henkilökunta auttaa asumisyksikön lähiympäristössä, harrastuksiin saa henkilökohtaista apua, jos täyttää kriteerit.
- Edellisessä kilpailutuksessa palvelunlaatu vaikutti palveluntuottajan valintaan 20 % ja hinta 80 %. Nyt ei toimita näin, vaan tärkeämpää on laatia vähimmäiskriteerit laadulle. Hinnalla ei voi kilpailla niin, että ei toimita lakisääteisesti.
- Asunnon tulee olla vähintään 20 m² ja siinä tulee olla oma wc.
- Palveluluokan tuntimäärät ovat keskimääräisiä ei vähimmäis- tai enimmäismääriä.
- Miten turvataan yhdenvertaisuus, jos asumisyksiköt ovat laadultaan eritasoisia ja asunnot eri kokoisia? Saatavuus on ongelma, pitää kuitenkin varmistaa, että tilat ja henkilöstö on lakisääteisiä.
- Vanhuspalveluiden asumispalveluissa voidaan toteuttaa valinnanvapautta, koska on enemmän paikkoja kuin tarvetta, vammaisten asumispalveluissa asiakkailla ei ole valinnanvapautta lähinnä siksi, että paikkoja on vähän ja voi joutua asumaan toiselle paikkakunnallekin.
- Paikkakunnan valinnalla on suuri merkitys myös silloin, jos lähiomainen on vammainen ja hänellä ei ole mahdollista kulkea itsenäisesti toiselle paikkakunnalle katsomaan läheistään esimerkiksi kuljetuspalvelulla.
- Varataanko määrärahaa liian vähän?

7 § VAMMAISNEUVOSTON EDUSTAJA YHDESSÄ ESPOOSSA -PROJEKTIN OHJAUSRYHMÄSSÄ

Päätös: Päätetään nimetä Hanna Bäckström vammaisneuvoston edustajaksi Yhdessä Espoossa -projektin ohjausryhmään.

Hanna Bäckström vetää sosiaali- ja terveyspalvelujen verkostoa, joten hän soveltuu ohjausryhmän edustajaksi hyvin.

Yhdessä Espoossa -projektissa etsitään nuorisopalvelujen nykyisin tarjottavien palvelujen katvealueita. Projektin tuloksena nuorisopalvelujen saavutettavuus ja yhdenvertaisuus paranevat ja ne tavoittavat enemmän erilaisiin marginaalisiin ryhmiin kuuluvia nuoria. Projektissa kehitetään uusia palveluita vammaisille nuorille. Nämä palvelut kehitetään ja suunnitellaan yhdessä vammaisjärjestöjen ja kohderyhmään kuuluvien nuorten kanssa.

Projektin ohjausryhmään toivotaan vammaisneuvostosta edustaja. Ohjausryhmään kuuluu projektin omistajan ja koordinaattorin lisäksi kohderyhmään kuuluvia nuoria, vammaisasiamies ja nuurisonohjaaja.

8 § KULJETUSPALVELUT

8.1. KULKUKESKUS -PROJEKTIN TILANNE

Päätös: Pidetään ylimääräinen vammaisneuvoston kokous 11.11.2019, jossa käsitellään Kulkukeskus -projektin asiakasohje.

Vammaisneuvosto järjestää kuljetuspalvelu -tilaisuuden 11.11.2019 klo 17 – 19, paikka on Leppävaaran palvelukeskus, ruokasali, Säterinkatu 3. Tilaisuudessa esitellään vammaisneuvostolle kuljetuspalvelujen asiakasohje, joka perustuu kuljetuspalvelujen toimintaohjeeseen ja kehittäjäasiakkaiden antamiin kommentteihin. Ohjetta tilaisuudessa esittelevät projektipäällikkö Pasi Ojaniemi ja projektiasiantuntija Marion Ticklén. Ilmoittautuminen tilaisuuteen 28.10. mennessä sirkku.kiviniitty@espoo.fi

9 § LAUSUNNOT / KANNANOTOT

9.1. Lausuntopyynnöt

Päätös: Käydään läpi lausuntopyynnöt ja sovitaan käsittelystä.

- Lausuntopyyntö suun terveydenhuollon palvelusetelipilotista, sosiaali- ja terveyslautakunta. Vammaisneuvostolta pyydetään lausunto 30.10.2019 mennessä.
- Kommentointipyyntö valtuustokysymyksestä, miten turvata esteetön palvelu terveydenhuollossa ja kehittäminen, vammaisneuvostolta pyydetty kommentit ja/tai kannanotto, sosiaali- ja terveyslautakunta 30.10.2019

Laaditaan vastine, jossa todetaan, että vammaisneuvosto voi kehittää ja testata laitteita niin, että ne toimivat kaikille. Terveydenhuollon esteettömyys koskee kaikkia vammaryhmiä.

- Lausuntopyyntö vammaispalvelujen ympärivuorokautisten asumisen hankinnan kilpailutuksesta

9.2. Annetut lausunnot

- Vammaisneuvoston esitys: Toteutuuko suun terveydenhuollon hoitotakuu? sosiaali- ja terveyslautakunta 30.10.2019
- Esitys induktiosilmukoista, Espoon sairaala
- Lausunto palvelusetelin käyttöönotosta terveystieteiskeskuspalveluissa, sosiaali- ja terveyslautakunta 30.10.2019

10 § VAMMAISNEUVOSTON KOKOUSAJAT JA LAUSUNTOKÄYTÄNTÖ

Päätös: Päätettiin laatia vastaus esitettyyn pyyntöön vammaisneuvoston kokousajoista ja todeta vastauksessa, että koska vammaisneuvosto antaa lausuntoja useille muillekin

lautakunnille ei vammaisneuvoston kokousaikaa voida sopia ainoastaan sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunnan kokousten mukaan.

Erytissuunnittelija Riikka Nikulainen sosiaali- ja terveystoimen esikunnasta on esittänyt pyynnön, että vanhus- ja vammaisneuvoston kokoukset säädetään, siten että neuvostojen kokoukset olisi säädetty nykyistä paremmin lautakunnan kokousaikoihin. Optimaalista olisi, että neuvostojen kokoukset olisivat noin kaksi viikkoa ennen lautakunnan kokousta, tällöin asian edellyttämät valmistelutiedot useimmiten on jo käytettävissä.

11 § VAMMAISPOLIITTINEN OHJELMA

Vammaispoliittisen ohjelman vastuuryhmän kuulumiset. Vammaispoliittisen ohjelman vastuuryhmässä todettiin, että monet vammaiset henkilöt jäävät ulkopuolisiksi ja eivät ole hyvinvointisuunnitelmassakaan kovin paljon esillä. Vastuuryhmä päätti, että vammaisasiamies kartoittaa hyvinvointiohjelmasta ja -suunnitelmista, miten vammaiset henkilöt on niissä huomioitu ja sen pohjalta katsotaan tulevat toimenpiteet.

12 § ESTEETTÖMYYSTOIMINTA

12.1. Esteettömyysohjelman seurantaryhmän kuulumiset

Esteettömyysohjelman ohjausryhmä kokoontui 16.10.2019. Kokouksessa käsiteltiin uuden ohjelmakauden valmistelua ja koulujen käyttäjäpaneelien järjestämistä.

12.2. Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille -työryhmän kuulumiset

Rakennetaan kaikille -työryhmällä oli kokous 25.9.2019. Kokouksessa esiteltiin Luukin leirikeskukseen päärakennuksen peruskorjauksen ja uuden majoitusrakennuksen yleissuunnitelma, josta myös pyydettiin lausunto sekä Kannusillan väestönsuojan 2. (sisääntulo) ja 1. kerroksen muutokset. Kokouksessa sovittiin työryhmän syksyn kokousajat seuraavasti:

30.10. keskiviikko, Espoon keskuksen palvelukeskus

18.11. maanantai, Kaukalahden palvelukeskus

11.12. keskiviikko, Leppävaaran palvelukeskus

Kokoukset ovat pääsääntöisesti klo 16-18

Rakennetaan kaikille -työryhmän toimintatapaa tullaan muuttamaan niin, että vaikuttavuus lisääntyy.

13 § UUDENMAAN VAMMAISNEUVOSTON KUULUMISET

Päätös: UVA:n kuulumiset tiedoksi vammaisneuvostolle.

UVA:n puheenjohtaja Pirkko Kuusela kertoi kuulumiset. UVA kokoontui Lapinjärvellä. Kokoukseen oli kutsuttu liikenne- ja viestintäministeriön edustaja. Pirkko Kuusela on kutsuttu UVA:n edustajana Uusimaa-PKS-Helsinki sote-erillisselvityksen seurantaryhmään.

14 § MAKSULLISET SEMINAARIT

14.1. Valtakunnalliset vammaisneuvostopäivät

Päätös: Valtakunnalliset vammaisneuvostopäivät ovat maksuttomat, mutta vammaisneuvosto päättää esittää, että vammaisneuvoston edustajien lounas korvataan vammaisneuvoston määrärahasta.

Valtakunnalliset vammaisneuvostopäivät pidetään 27.-28.11.2019, paikka Sokos Hotel Vantaa, os. Hertaksentie 2, 01300 Vantaa.

15 § TIEDOKSI

15.1. Vuoden esteetön teko

Vuoden esteetön teko ehdotuksia voi jättää 31.10.2019 saakka.

15.2. Vammaisten päivän seminaari, teema yhdenvertaisuus 3.12.2019 valtuustotalon kahvio. Seminaarissa mm. palkitaan Vuoden esteetön teko.

15.3. Hyvinvointia vammaisille espoolaisille, Länsiväylän liite
Liite ilmestyy marraskuussa.

15.4. Digi palvelulain vaikutukset Espoossa
Vammaisneuvosto seuraa tilannetta.

15.4. Teknisen ja ympäristötoimen vastaus vammaisneuvoston talousarvioesityksiin
Vastauksessa todetaan, että esteettömyyteen liittyvät kunnossapito ja korjaukset sekä muutostöiden toteutus tapahtuvat aina kunkin palveluyksikön ja -prosessin mukaan.

16 § MUUT ASIAT

16.1. Vammaisneuvostojen koulutuspäivät 18.3.-19.3.2019

Päätettiin, että lähetetään kutsu vammaisneuvostolle tiedoksi ja käsitellään asia seuraavassa vammaisneuvoston kokouksessa.

17 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.41.

Pirkko Kuusela
puheenjohtaja

Sirkku Kiviniitty
sihteeri

Hanna Bäckström
pöytäkirjantarkastaja

Tiina Gyllenberg
pöytäkirjantarkastaja

Vammaisneuvoston syksyn kokousajat, kokoukset ovat pääsääntöisesti klo 17 -19
19.11.
10.12.

Vammaisneuvoston neuvottelukunnan syyskokous: 29.10. klo 18 -20 (kahvi klo 17.30 alkaen), valtuustosali

UVA:n kokous: 26.11. klo 17-20, valtuustosali (Espoon vammaisneuvosto kutsutaan myös tähän kokoukseen)

Vammaisten päivän seminaari: 3.12. klo 17-20, valtuustosali